

Samenvatting van het proefschrift

T. Klaassen

"Novel strategies to address disrupted sensing and signalling of satiety"

Promotiedatum: 3 september 2021

Universiteit: Universiteit Maastricht

Promotores:

Prof. dr. A.A.M. Masclee

Copromotores:

Dr. D. Keszthelyi

Dr. F.J. Troost

Er zijn diverse klinische situaties die voedselinname en het waarnemen en signaleren van verzadiging kunnen beïnvloeden. Een verhoogde voedselinname en verzwakt verzadigingssignaal wordt gezien in het geval van overgewicht en obesitas. Aan de andere kant kan men verminderde voedselinname en een verhoogde verzadiging zien in de oudere populatie. Dit wordt anorexia van het ouder worden genoemd. Hiernaast kunnen abnormale gevoelens in de buik, zoals terugkerende buikpijn, maar ook stress en angst voedselinname en verzadiging beïnvloeden. Dit kan leiden tot eetstoornissen zoals vermijdende/restrictieve voedselinname stoornis.

Dit proefschrift bevat studies die zorgen voor een betere kennis over voedseldarm interacties om zo therapeutische strategieën te ontwikkelen en optimaliseren voor condities met verstoorde (zijnde te hoge of te lage) voedselinname. Het gastro-intestinaal toedienen van smaakstoffen, in het bijzonder bittere smaakstoffen, kan ervoor zorgen dat voedselinname verminderd wordt. Ook is gekeken naar de effecten van het intragastrisch toedienen van lidocaïne teneinde de voedselinname toe te laten nemen. Daarnaast is er een nieuw instrument ontwikkeld dat meer inzicht kan geven in de verstoorde waarneming en signalering van verzadiging gezien bij de ziekte functionele dyspepsie (FD). Functionele dyspepsie is een symptoom-

gebaseerde diagnose. Er zijn geen objectieve uitkomstmaten zoals biologische markers. Daarom wordt geadviseerd om patiënt gerapporteerde uitkomstmaten (PROMs) te gebruiken in zowel onderzoeks- als klinische settings. Retrospectieve vragenlijsten zorgen echter voor belangrijke limitaties die mogelijk ondervangen worden door gebruik te maken van de experience sampling methode (ESM). ESM is een elektronisch gestructureerde manier van vragen stellen die gekarakteriseerd wordt door willekeurige, herhaalde metingen in de huidige status en omgeving van een patiënt. Wij hebben aangetoond dat deze op ESM gebaseerde vragenlijst valide is ten opzichte van conventionele vragenlijsten. Ook is het mogelijk met deze nieuwe vragenlijst associaties tussen symptomen op hetzelfde moment te onderzoeken. Wij toonden aan dat het symptoom 'een vol gevoel' significant geassocieerd was met zowel gelijktijdige als voorafgaande stress bij patiënten met FD, maar niet bij gezonde vrijwilligers.